

Slipp fargene fri!

For noen tiår tilbake ble mange fengsler i USA malt om. Man hadde funnet ut at rosa omgivelser skulle få de innsatte til å bli mindre aggressive og angstfylte. Dr. Alexander Schauss, direktør for "The American Institute for Biosocial Research in Tacoma Washington", var blant dem som trodde fullt og fast på teorien om rosa fengselceller.

"Rosa er en beroligende farge som demper energien, selv for fargeblinde," mente han. "Selv om en person forsøker å uttrykke sinne, klarer han ikke dette i rosa omgivelser, hjertet vil ikke kunne pumpe nok adrenalin." Til tross for en såkalt vel dokumentert effekt, også gjennom forsøk med rosa brille, kom det imidlertid fram bevis på at reaksjonene var kortvarige. Så snart kroppen var tilbake i likevekt etter å ha blitt utsatt for det monokrome miljøet, kunne man observere regresjon til en enda mer opphisset tilstand enn før. Dessuten ble de ansatte ved fengslene temmelig lei av fargen. De gikk antakelig rundt og lengtet etter grønt, som er komplimentærfargen. Eller et mer variert miljø.

Fargeteorier er med andre ord ikke alltid til å stole på, og innen fargepsykologien er det mye vi skal ta med en klype salt. Fargen er til stadighet relasjonell og monotonien i dette prosjektet ble dets bane. Fengslene ble malt om.

"Fengslende farger" var ett av diskusjonstemaene da 12 studenter ved Kunsthøgskolen i Bergen hadde en workshop i VIK fengsel i Sogn. Workshopen var et samarbeid med Kriminalomsorgen region vest. Hovedformålet med kurset var å tilføre design- og kunststrategier både til verksteddriften og til forbedring av det fysiske miljøet. Alle fikk nye erfaringer gjennom å bidra til løsninger og gjennomføring av konkrete ideer for fengselet.

Her kommer vi tilbake til fargene. Behovet for å uttrykke seg med farger både på lerretet og i rom var stort blant de innsatte, og det var det polykrome (mangefargede) uttrykket som vant fram. Blant annet ble et trist besøksrom utsatt for "ekstrem forvandling", tilpasset besøk fra barn. En betongvegg utenfor verkstedet ble utsmykket med en stor ornamental og fargerik "graffiti", utført av en student og to innsatte. Etter at Kunsthøgskolen forlot arenean, fortsatte de selv å utsmykke trimrommet og skulle opprettholde en vandreutstilling innenfor murene, temporære prosjekter som viste tilsvarende uttrykksbehov i farger. En stor tekstil utsmykning med innfelte og trykkete tegninger fra de innsatte skal til slutt bli et samlende element i det store samlingsrommet.

Resultatet av det hele ble en øket følelse av verdighet og stolthet blant de innsatte, med tanke på rehabilitering. Det polykrome fargeuttrykket brakte inn et livgivende element.

Visste du...

at den rosa fængselsfargen heter Baker Miller Pink, en "pink" som ligner tyggegummirosa? For interesserte er RGB formelen ca

R:255

G:145

B:175